

Tesalonaika ali leta bagubagunana

Paulo ana lelelele

Walo bagubagunana

Tesalonaika iya taon lalakina Masidoniya polovinsi kalona mena. Paulo ana takikili labuina kalona mena ilau Tesalonaika na ana guguye koina tomo tupwali ali meli sipei Yesu koina. (Apositolo Ali Paisowa 17:1-4). Na Yudiya tupwaliyao Paulo ana walo kaiwena simunamunai lalakina, mwa yanuwane kalona mena sitalawauwau (Apositolo Ali Paisowa 17:5-9). Kabo tomeliwo Tesalonaika koina Paulo siyawasa ilau Beliya bwaine koina iguguye, imwawasi kabo ilauyoi taon lalakina esana Ateni bwaimwa Akaya polovinsi kalona mena. Akaya esana labuina Gilisi. Saugana Paulo iyaele Ateni, inuwanuwatu Tesalonaika tomeliwo kaiweli kabo Timoti iyawasa kolili (3:1-2 yo 5). Kabo Paulo ilau Kolinita yo Timoti ipileyoima Tesalonaika koina yo Paulo ilobai Kolinita koina (3:6 yo Apositolo Ali Paisowa 18:5). Saugana Paulo Tesalonaika tomeliwo wasali ibenalan Timoti koina kabo leta bwaite ilele yo iyawasa kolili. Siya tomeliwo waluwaluli Tesalonaika koina siya kamkamna silobalobai ali meli kaiwena, kabo Paulo nuwanuwana ikabiyakaiweli (3:3-5) yo iwalo-kalatagili ali miyamiya kaiwena (4:1-12).

Tesalonaika tomeliwo tupwaliyao nuwali ipwanopwano siya tomeliwo siboitako kaiweli. Sineli siwaloba, “Saugana Yesu ipileyoima, gubesi, kani tomeliwo siboitako yawasi miyamiya yaina silobai o nigele?” Kabo ali nuwapwanopwanone Paulo iyadudulai (4:13-18) yo ikabiyakaiweli sikatububunagili Yesu ana pileyoima kaiwena (5:1-11).

1 ¹Yau Paulo mekaukavao Sailasa yo Timoti letane bwaite kalele kayawasa ilaowa tomeliwo Tesalonaika kolimiu, komiu kwamiyamiya Yaubada Tamala yo Guyau Yesu Keliso kolili. Kakawanoi Yaubada ana katekamkamna yo ana nuwa-daumwali katemiu iloyakalapowonli.

Paulo iyaliyaya Tesalonaika ali meli kaiwena

²Saugana tem kakawanoi kaiwemi, sauga meuloina kakawatoki Yaubada koina komiu meuloimiu kaiwemi. ³Sauga meuloina kakawatoki ala Yaubada Tamala koina kaiwena kanuwatu-kalatan tawae kwapaipaisowai ami meli koina, yo kwapaisowa kaikaiwe kaiwena kamikavao kwamuloloili, yo wakalakisiye kaiwena me ami katepatu kwasanasana ala Guyau Yeisu Keliso ana pileyoima kaiwena.

⁴Kamakavao yo dumayao, kakatai yakato Yaubada imuloloimiu yo igite-sipwaimiuko komiu iya ana tomoyao. ⁵Nige ama walomo kaiwena na kwanuwabui na ama guguye ana kaiwe yo tabe Yaluyaluwa Tabuna ana paisowa kolimiu kwalotonan kabo wasana namwanamwana wakawa-yawasosiyen. Yo tabe tauna kona kamiyamiya luwamiu mena mumugamai meuloina wakataiyako yo ama sugu kolimiu wagitaiyako. ⁶Wasana namwanamwana wakalai imiyamiya kolimiu kabo mumugamiu besiele kai mumugamai yo Guyau mumugana. Bwagana siyakamkamnamiu lalakina na iyamo wasanane kwameliyan yo Yaluyaluwa Tabuna ana yaliyaya katemiu iloyakalapowonli. ⁷Kabo komiu kwaemala kaba gite tomeliwo meuloili kolili siya simiyamiya Masidoniya polovinsi yo Akaya polovinsi kolili. ⁸Na bwaite Guyau wasana kolimiu kwayadebalalayako ilau Masidoniya yo Akaya kolili yo tabe ami meli Yaubada koina wasana idebalalako ilau dedei meuloina kolili. Kabo nige sowaswana kai kaedeede kaiwemi, kaiwena tomo meuloili wasamiu sibenalanako. ⁹⁻¹⁰Na tomone siya wasamiu sibenalanako siya mwa ama wasa siyeyama yakato tauna kona kalaowa yo me ami yaliyaya kwayoganmai, ama guguye kaiwena kokotomo kwasikotanagili na kwapwalou Yaubada yawasosi meyawasina koina yo kwaemala ana topaisowa yo ami meli kwapei Natuna Yeisu koina yo ana pileyoima bulibuli mena kaiwena kwasanasana. Walo yawasosi iya mwa Yaubada ikele-yatoloyoiyama boita mena kani ileboila na Yaubada ana munamunai ilalaoma kani nige talolobai.

**Paulo yo mekanakavao ali paisowa tauna kona
Tesalonaika koina kaiwena iedeede**

2 ¹Kamakavao yo dumayao, wakatai tauna kona ama laowa kolimiu kannu iyawatagiliko kolimiu. ²Beyabeyana kalau Pilipai tomo siyakamkamnamai yo sikawa-naenae-yagimai kabo muli mena kalaowa Tesalonaika kolimiu yo ama kamkamna wasana kawalowen kolimiu mwa wakataiyako. Yo tabe saugana kalaowa ami dedei mena tomo tupwaliyao sitolo sikaleya kolimai na iyamo ala Yaubada isaguimai kabo me ama katepatu wasana namwanamwana kayawasayan kolimiu. ³Saugana kayoganimiu mwa kwameli Yeisu koina, nige yakayakatai

mwakomwakotana yabo kayayakayakatai-yani kolimiu, nige yakato nuwatu naenaena kaiwena kapapaisowa, yo nige yakato katonatonan tem kamwakota-yagimiu. ⁴Na kawalowalo besiele Yaubada ana nuwatu, kaiwena Yaubada iya igite-sipwaimai yo imeli-yagimai wasana namwanamwana kayawasayan dudulai mena. Nige yakato katonan tomo kakabi-yaliyaya-yagili, na katonan Yaubada kakabi-yaliyaya-yan, iya mwa katemai itonatonan. ⁵Komiu wakatai walo luviluvina nige kawawaloweni yakato nuwamiu kakoi. Yo tabe Yaubada ikatai nige yakato ami wasawasa kamamankikiwasi-yani na kayakayakatai kolimiu, nigele. ⁶Nige kanuwanuwatui yakato tomo sitobalanagimai, tem komiu o nuwana analiyao tabe.

⁷Kai Keliso ana tosagenawasao (apositoloyao), tem sowasowana kakawanoi sagu kaiwena kolimiu kaiwena kai esamai silalaki na iyamo saugana kamiyamiya kolimiu nige kagiginauli besiele, mumugamai ibiga besiele sina yabo natunao igitekalatagili. ⁸Sauganane koina kamulolo lalakina yo kayaliyaya kolimiu. Nige yakato Yaubada wasanamo namwanamwana iya bwaite kaeeyawa kolimiu, na tabe yawasimai katalamwani kolimiu, kaiwena komiu kwalaomako kwaemala ama eliyamwao namwanamwaliyao. ⁹Kamakavao yo dumayao, gubesi, kwanuwatu-kalatan tawae kaginauli saugana kamiyamiya luwamiu mena? Saugana kamiyamiya luwamiu mena paisowa polopolowena kapaipaisowai nimamai mena kaliyate yo boniyai kolili na ama paisowane maisana kakalai kaeyawa kolimiu kama gitekalatan kaiwena, na tabu kayayapolowemiu. Tabe besiele Yaubada wasana namwanamwana kayakayakatai-yani kolimiu. Kaginauli besiele, awa?

¹⁰Komiu wakatai yo tabe Yaubada ikatai, saugana kamiyamiya komiu tomeliwo luwamiu mena, me ama yakasisi yo mumugamai meuloina idudulai, nige kama kawa-naenae yabo. ¹¹Kaiwena wakatai mumugamai kaigeda kaigeda kolimiu besiele tama yabo mumugana natunao kolili. ¹²Saugana kamiyamiya luwamiu mena samalulu mena kakabi-yakaiwemiu na mesabana ami miyamiya Yaubada ana kaba yaliyaya, iya bwaimwa sauga meuloina iyogayoganmiu na kwalusae ana kaba loina wasawasana kalona mena.

¹³Besiele tabe sauga meuloina kakawatoki Yaubada koina, yaina kaiwena saugana Yaubada ana walo kwabenalan kolimai, nige wakakalai besiele tomo ali walo, na wakalai besiele Yaubada ana walo. Na walo yawasosi bwaimwa Yaubada ana walone ipaipaisowaya komiu tomeliwo katemiu mena. ¹⁴Kamakavao yo dumayao, tawae iyawatagili Yeisu kana tomeliwo Yudiya polovinsi koina iyawatagiliko tabe kolimiu. Kaiwena komiu kamkamna kwalobai ami yanuwa tomoliyao kolili, besiele tabe tomeliwone Yudiya polovinsi kamkamna silobai ali yanuwa tomoliyao kolili bwaimwa tomo Yudiya. ¹⁵Na siya tomo Yudiyane

palopitao bagubagunali siunuili yo tabe Guyau Yeisu siunuyamate yo kai simalimali-wagimai. Sikalomagigili tomo meuloili kolili mwa siya Yaubada ana kaba okwatakwata. ¹⁶Tabe siya tomo Yudiyane sitonatonan yakato sikausimai tabu kayayakayakatai siya nige Yudiya kolili na lebo silolobai. Ali kalomagigili koina sauga meuloina ali pwanoli sietu-etulan. Kabo bwaite sauga Yaubada ana munamunai imiyamiya kolili.

Paulo nuwanuwana lalakina tem Tesalonaika tomeliwo iboeyagili yoi

¹⁷Kamakavao yo dumayao, tauna kona tomo Yudiya simalimali-wagimai, mwa kalogabaegimiu yo sauga kubwakubwana koina kamiya-suwala kolimiu. Nige kagigitaimiu, na iyamo iyaele kanuwanuwatuimiu. Na nuwanuwamai lalakina tem kalaowa kagitaimiu, kabo katonan kaikaiwe na tem kaginaulti besiele. ¹⁸Kai nuwanuwamai kalauyoiwa na kagitaimiu. Yo yau Paulo sauga ibaibaiwa yatonan kaiwe, na iyamo Seitani ikausimai. ¹⁹Nuwanuwamai kagitaimiu, kaiwena komiu ama nuwatu ana kaba kaiwe, ama kaba yaliyaya yo ama kaba gagasa ala Guyau Yeisu Keliso manna mena saugana tem ipileyoima. ²⁰Walo yawasosi, komiu ama kaba gagasa yo ama kaba yaliyaya.

Paulo Timoti tauna kona iyawasa ilau Tesalonaika

3 ¹⁻²Saugana kai ele kamiyamiya Ateni, kanuwanuwatu lalakina kaiwemiu yo nige sowasowamai tabe kakalakisiye, mwa ama nuwatu kaginaulti kabo Timoti kayawasayawa kolimiu na yomai labuine kamiyamiya Ateni. Timoti iya kalakava yo mekamakava kapaipaisowa Yaubada kaiwena yo Keliso wasana namwanamwana kaguguguyeyan. Iya kayawasa ilaowa na mesabana isaguimiu na ami meli ikabiyakaiwe, ³na kwatolo kaiwe ami meli koina tabu kwamamatausi kamkamna kana lotonan kaiwena. Wakataiyako Yaubada iwalo kamkamna besiele bwaite kani talobai. ⁴Tauna kona kai mekamakavao komiu, na sauganane koina kawalowalo-kalatan kolimiu yakato kita kamkamna kani talobai. Na wakatai namwanamwai iyawatagiliko besiele ama yanuwapei kolimiu tauna kona. ⁵Kabo bwaite iya kaiwena Timoti yayawasa ilaowako. Nige sowasowagu tabe yakalakisiye, na yayawasa ilaowa ami meli igitai. Sauganane koina yamiyamiya Ateni yakatewakaka kisi Seitani iya tosamasamalulu isamaluluimiu na ama paisowa kolimiu iyamala ginaulti bwagabwaga.

Paulo Tesalonaika tomeliwo wasali ibenalan kabo iyaliyaya

⁶Na Timoti iyaele ipileyoimako kolimai yo wasa namwanamwana kaiwemiu iwalowenako kolimai. Iwaloba ami meli koina iyaele kwatotolo kaiwe yo me ami mulolo kamikavao kolili. Tabe iwaloyoi yakato sauga meuloina me ami yaliyaya kwanuwatu-kalatagimai, yo nuwanuwamiu

lalakina tem wagitaimai. Besiele tabe kai ama nuwatu lalakina tem kagitaimiu. ⁷Kamakavao yo dumayao, kai besiele komiu sauga bwaite kamkamna yo polowe kalobalobaili. Na saugana ami meli wasana kabenalan mwa kaiwena kakatepatu. ⁸Mwa koina me ama yaliyaya yo kama lotonan inamwanamwa yo kamiya namwanamwa kaiwena kabenalan komiu kwatolo kaikaiwe Guyau koina. ⁹Kaiwemiu ama yaliyaya ilalakisosi ala Yaubada manna mena. Kabo ama yaliyayane ana lalaki kaiwena, kani tawae kaginai na kakawatoki Yaubada koina? ¹⁰Yo kai kaliyate yo boniyai kakawakawanoi kaikaiwe Yaubada koina na tem kalaowa manimiu kagitaili yo ginai tupwaliyao kayakenayagimiu ami meli kana etulan kaiwena. ¹¹Kabo kakawanoi Tamala Yaubada yo ala Guyau Yesu, siya ama kamwasa sikatububun na kalaowa kolimiu. ¹²Kakawanoi ami mulolo kamikavao kolili Guyau ikabi-yalalaki, kabo ami boda yo tomo meuloili kwamuloloili lalakina besiele kai kamuloloimiu lalakina. ¹³Tabe kakawanoiyo iya ikabi-yakaiwemiu yo ami meli ikabiyamatuwa, kabo saugana tem ala Guyau Yesu ipileyoima me ana boda yakayakasisili meuloili kani ileboimiu komiu Tesalonaika tomeliwo me ami meli yo nige kami yakewa yabo na iyamo me ami dudulai Tamala Yaubada manna mena.

Miyamiyane bwaite Yaubada ana kaba yaliyaya

4 ¹Kamakavao yo dumayao, ama edeedede kana etulan bwaite. Kayakenayagimiuko ami miyamiya mumugana ana lau na Yaubada iyaliyaya kolimiu, yo walo yawasosi, komiu iyaele mumuga bwaite kwapaipaisowai. Kabo sauga bwaite Guyau Yesu esana koina kakabi-yakaiwemiu yo kawalo kolimiu mumuga bwaite kwayalalaki kolimiu. ²Na loinaone bwaite silaomaya Guyau Yesu koina mwa kaeliwa kolimiu wakatailiko. ³Yaubada ana nuwatu kaiwemiu besiele bwaite. Kwayakasisi-yagimiu yo mumugamiu sidudulai na mesabana ganawali mumugana kwasikotanan. ⁴Komiu kaigeda kaigeda ilonamwayan yona gubesi ana loloinayanna kabo sowasowana mumugana idudulai na mesabana kana gite inamwanamwa tomo kolili.^a ⁵Tabu yomiu kwatatalamwagili ganawali nuwatunane koina, besiele siya tomo nige Yaubada sikakatai mumugali. ⁶Tabu komiu yabo naenaena igiginai kanakava koina o tem mwakota mumugana iginauli koina na wainena iganawali. Kaiwena tomo siya bwaite mumugaliyao besiele siginaginauli Guyau kani iyamaisali, besiele tauna kona kayanuwapemiuko. ⁷Mwa Yaubada iyoganla nige yakato ganawali mumugana tapaipaisowai, na

a 4:4 4:4 Walone bwaite kana bui kamwasa labui. Kamwasa uloi bwaite besiele. Komiu kaigeda kaigeda ilonamwayan wainena mekanakava simiya namwanamwa kabo sowasowana mumugana idudulai na mesabana kana gite inamwanamwa tomo kolili.

tayakasisi-yagila yo mumugala sidudulai. ⁸Kabo yaiya tem yakayakatai bwaite ikawa-naenae-yani nige yakato tomo ikawa-naenae-yagili na Yaubada ikawa-naenae-yani iya mwa Yaluyaluwa Tabuna iyeyawa kolimiu.

⁹Nige sowasowana yaleleleleyoi kolimiu yawalo kamikavao kolili kwamulolo kaiwena emulumulolo mumugana Yaubada iyakenayagimiuko. ¹⁰Tomala walo yawasosi kamikavao meuloili Masidoniya polovinsi koina kwamulololiliko. Kabo kamakavao yo dumayao, kakabi-yakaiwemiu mumugane bwaite kwayalalaki kolimiu. ¹¹Wakaiwe mekamikavao kwamiya daumwali, tabu tomo ulolili ali paisowa yo ali nuwatu kolili kwanuwauwatu, na kwabomamo nimamiu kwayapaisowaili ami miyamiya kaiwena, besiele tauna kona kawaloko kolimiu. ¹²Tem waginauli besiele bwaite, kani nige sowasowana ginauli yabo koina kwadeva. Tabe siya nige simemeli kani siyakasisi-yagimiu ami miya namwanamwana kaiwena.

Guyau ana pileyoima walona

¹³Kamakavao yo dumayao, nige nuwanuwamai nuwamiu sipwanopwano ami tali tomeliwo siya siboitako kaiweli. Tabu komiu ami nuwatu besiele siya nige tomeli ali nuwatu. Siya nige ali katepatu ipapagani kaiwena ali nuwatu yakato nige toloyoi mwa me ali nuwanae ali toboitao kaiweli. ¹⁴Na kita tameliya Yeisu ana boita yo tabe ana toloyoi koina, kabo tameliyoi tem siya simeliko Yeisu koina yo siboita, Yaubada kani ikele-yatoloyoili yo mekalikava Yeisu kani sipileyoima. ¹⁵Gubesi, yakato kita bwaite meyawasila tamiyamiya kanasiga kaliyatenane koina Guyau ipileyoima tabaguna kabo muli mena siya siboitako? Nigele, nigele molosi. Guyau Yeisu iboma bwaite kainana mwa kawalo-masalan kolimiu. ¹⁶Saugana aneloseyao ali tobaguna iwalo Yaubada ana bwagigi siyui, kabo Guyau Yeisu Keliso iyoga yo ilobima bulibuli mena yo siya toboita simeliko koina kani sitolo-baguna. ¹⁷Imwawasi kabo kita meyawasila tamiyamiya sauganane bwaine koina Yaubada ikele-gogonagila mekalakavao siya tasae yaloyaloi mena, mekalakava Guyau taelobelobe sowasowaga bwagabwaga mena. Kabo mekalakava Guyau tamiyayai. ¹⁸Koinaele walo bwaite wakalai na mesabana kaigeda kaigeda wakabikabi-yakaiwemiu.

Tasilasilawa yo takatukatububu Guyau ana pileyoima kaiwena

5 ¹Kamakavao yo dumayao, nige sowasowana kalelelele kolimiu na kawalo toisabo sauga kani ginauline bwaite siyawatagili, ²kaiwena wakatai namwanamwai Guyau ana kaliyate pileyoima ana sauga laoma besiele tokewali ana yawatagili boniyai luwaluwalina. ³Saugana toyauyaule siya nige ali nuwa-mayale siba, “Yanuwane imiya-

daumwali yo tamiya namwanamwa”, kabo sauganane koina kani nae yabo iyawatagili kateyapitali mena yo isibayanaeli. Ana yawatagili kolili besiele sine ana kabi kamkamnana kana yakateyapitali. Na naene kani nige siyayabubu-gabaen.

⁴Kamakavao yo dumayao, komiu nige kwamiyamiya boniboniyai mena na yakato kaliyatenane katemiu iyapitali besiele tokewali ana laoma. ⁵Komiu meuloimiu kaliyate yo mayale natunao. Kita nige boniboniyai ana dedei tomonliyao besi. ⁶Kabo kita tabu takekeno besiele tomo yauyauleli, na tasilasilawa na taboma tasikotanagila naenaena koina. ⁷Kaiwena siya tokeno, boniyai koina sikeno, yo siya tonuma kabakabaleya, boniyai koina sinuma kabaleya. ⁸Na kita kaliyate ana dedei tomonliyao, tabomayoi tasikotanagila naenaena koina, meli yo mulolo mumugana takalai talikwa, besiele tokaleya gamwagamwalina kana kokaukasi aeyan ilikwa. Besiele tabe, katepatu mumugana na tasanasanai Yaubada ana lebo takalai tapwaom besiele kala pwaopwaom kaikaiwena. ⁹Kaiwena Yaubada nige igigitesipwaila na ana munamunai kamkamnana kamnana talotonan, na igitesipwaila na ala Guyau Yeisu Keliso koina lebo takalai. ¹⁰Yeisu iboita kaiwela na saugana ipileyoima, nuwana meyawasila o tem taboitako, kani meuloila meyawasila mekalakava tamiyamiya. ¹¹Koinaele, kamikavao wakabi-yakaiweli na simatuwa besiele sauga bwaite waginaginali.

Tomeliwo kali walo kaiwe tupwaliyao

¹²Kamakavao yo dumayao, nuwanuwamai kawalo kolimiu kwayakasisiyagili siya sipaipaisowa luwamiu mena, bwaimwa siya sibaguna-yagimiu Guyau ana paisowa koina yo siyakayakatai kolimiu. ¹³Paisowa bwaite siginaginali kana nuwatu ilalaki kabo kwayakasisi namwanamwaili yo kwamulolo lalakina kolili. Kamikavao mekamikavao kwamiya-daumwali. ¹⁴Kamakavao yo dumayao, yakabi-yakaiwemiu siya tolobwagabwaga nige sipaipaisowa kwawalo-yasanapuli, tomatausi wakabi-yakateyapatuli, siya tobeluwo kwasaguili yo tomo meuloili kolili me ami kalakisiye. ¹⁵Wagite-kalatagimiu tem tomo yabo naenaena ipaisowai kolimiu, tabu komiu yabo iyayamaisa besiele koina. Na kwatonan sauga meuloina mumugamiu inamwanamwa kamikavao kolili yo tomo meuloili kolili.

¹⁶Sauga meuloina yaliyaya katemiu iloyakalapowonli, ¹⁷yo sauga meuloina wakawakawanoi Yaubada koina, ¹⁸yo bwagana tem ginauli yabo iyawatagili kolimiu wakawa-tokimo Yaubada koina. Bwaite Yaubada ana nuwatu kaiwemiu komiu Yeisu Keliso ana tomoyao. ¹⁹Yaluyaluwa Tabuna ana paisowa kolimiu tabu kwayayaboita. ²⁰Tem tomo yabo ipalopisai, tabu mwayamwayau wakakawa-naenaeyani yo tabu kwawawalo yakato palopisaine ginauli bwagabwaga. ²¹Paisowa yo walo meuloina wagitesipwa namwanamwaili. Tem sinamwanamwa wakabi-

kalatagili. ²²Nae uloi uloi kwasikotanagili. ²³Yakawanoi Yaubada, iya nuwa daumwali yaina, iboma iyakasisi-yagimiu yo mumugamiu meuloina iyadudulai namwanamwai. Tabe yakawanoi Yaubada iyakasisi-yagimiu yo yaluyaluwamiu, yawasimiu yo yomiu igitekalatagili kabo saugana ala Guyau Yeisu Keliso ipileyoima, nige kami yakewa yabo imiyamiya. ²⁴Yaubada iya iyoganmiu, sowasowana kana meli kwapei yakato kami yakasisi iginauli.

²⁵Kamakavao yo dumayao, wakawanoi kaiwemai. ²⁶Nimamiyao kwayaga-yagili ami tali tomeliwo meuloili kolili yo kwaemulomulolowagimiu, kaiwena komiu Yaubada ana tomoyao. ²⁷Guyau esana mena yakabi-yakaiwemiu leta bwaite kwayasili tomeli meuloili kolili sibenalan. ²⁸Ala Guyau Yeisu Keliso ana katekamkamna imiyamiya kolimiu.